

til, at der kaldtes tillive en heel Række Videnskabsmænd, som fik deres fulde Subsistens ved de Midler, der gaves til denne Institution, for at de kunne henvende sig ganske til videnskabelige Studier, saa vilde det ganske vist være en besynderlig Omvexling af Rolterne, om man vilde sige, at det var Folkethinget, som vilde have disse vellønnede Videnskabsmænd, og derimod Cultusministeriet, som ikke vilde gaae ind derpaa. Derjom det var Tilfældet, at man vilde stille disse Mænd paa denne Maade, saa vilde det jo i visse Henseender være overordentlig fordeelagtigt og heldigt, men jeg troer rigtignok, at der er en velbegrundet Tvivl om, at dette skulde være Folkethingets Mening, ligesom jo allerede det, der foreligger, er tilstrækkeligt Beviis for, at det ikke er Meningen; thi man maa ikke troe, at man kan faae Examenscommissioner, bestaaende af videnskabelig dannede Mænd, for 7,000 Rd.; for den Sum vil man ikke kunne faae en fuldstændig Examenscommission med alt Tilbehør ikke blot for det theologiske Facultet, men ogsaa for det retsvidenskabelige og statsvidenskabelige Facultet. Jeg troer, at man dertil ganske rolig kan gjøre Regning paa det Dobbelte eller Treddobbelte af denne Sum. Det er imidlertid en Sag, hvor man kunde sige, at hvis Folkethinget eller Rigsdagen i det Hele var rede til at gaae ind derpaa, saa kunde det i flere Henseender være ønskeligt at det skete, men jeg maa dog paa den anden Side sige til, bortset fra den Tvivl, jeg har om, at det, jeg har antydnet, skulde være Folkethingets Mening, at det er ganske sikkert, at det alligevel har sin Vanskelighed i vor Tid at faae Folk, som saaledes ville hellige sig fuldstændig til videnskabelige Formaal, at det just ikke vilde være tiltalende, om der blev skabt en heel Deel Madser, som skulde besættes. Det forholder sig ikke saaledes, som den ærede Ordfører meente, at man nemlig skulde have en sær Forsjærlighed for unge Candidater som Lærere ved Universitetet, medens man forsømte de gode Kræfter, der skulde være rundt omkring i Landet. Dette er ingaalunde Tilfældet, men Sagen er den, at der ikke har viist sig nogen særlig Tilbøielighed især hos dem, der ere komne ind i det

praktiske Liv, til at ombytte det i mange Henseender Tiltalende, der følger med det praktiske Liv, med de Kaar, der bydes en Videnskabsmand, og de vanskelige Forhold, de derved ofte ledes ind i. Jeg troer derfor ikke, at det, selv om man vilde gaae ind derpaa, vilde være heldigt at gaae denne Vej. Men naar man ikke vil gaae denne Vej, men vil give de Bedkommende et lille Bidrag, for at de kunne beskæftige sig med Videnskaben ved Siden af de praktiske Forretninger, der skulle udfylde deres væsentligste Tid, saa komme vi til disse Examenscommissioner, som man har villet skabe. Med Hensyn til disse gjælder nu ikke alene dette, at det er misligt, at de Mænd, der skulle examinere, ikke have den daglige docerende Virksomhed at støtte sig til, men tillige dette, at de paa ingen Maade kunne ventes at være i Besiddelse af den videnskabelige Udvikling, som maa udfordres, for at de paa rette Maade kunne træde op som Examinatorer i videnskabelige Sag. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) udtalte ganske rigtigt i en anden Sammenhæng, at der var et stort Spring fra at være en dygtig Censor til at være en dygtig Examinator. Ja, der er saa stort et Spring, at jeg holder mig overbevist om, at hvis man gjør Springet, vil man meget snart være kommen til Erkjendelse af at være sprunget for stærkt. At man ikke hidtil har gjort det, er sikkert nok; at man har været nær ved at gjøre det, er i alt Fald et Stykke fra at have gjort det, saa at man ikke derved vel har kunnet indhøste nogen Erfaring. Det ærede Medlem veed jo ogsaa meget godt, at hvor nær man var ved det, saa var det dog langt fra med nogen som helst Tro paa den hele Sag, at flere af de Mænd, som netop skulde spille en væsentlig Rolle derved, gif ind derpaa, og at den Mand, der vel kan siges at være den meest Fremtrædende herved, aldeles har forandret sin Mening og stemt imod Examenscommissioner, saa at det vel turde være, at det ærede Medlem i denne Henseende ikke har præsteret noget synderligt afgjørende Beviis. — Men hvad der synes at ligge meget nærmere end alt Andet, er, at opstille det Spørgs-